

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 017569 16 Увп
Бањалука, 23.1.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхиње Ћурковића, чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби РС., заступане по Правобранилаштву РС (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 14.10.2015. године Управе... (у даљем тексту: тужена), у предмету одређивања накнаде за пружање услуге провођења промјене посједника у катастарском операту, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 017569 15 У од 25.8.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 23.1.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, као и подношења захтјева за ванредно преиспитивање пресуде, се одбија као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке, одбијена тужба против уводно означеног акта тужене, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Подручне јединице у Г. број ... од 14.9.2015. године, којим је у тачки 1. диспозитива одређена накнада у износу од 50,00 КМ за пружање услуга провођења промјене посједника у катастарском операту (катастар земљишта) на непокретностима уписаним у п.л. број ... к.о. В., као посјед М. С. рођ. Г., Д. (Љ.) С. и Д. В. рођ. С., сви са по 1/3 дијела, а стварно власништво Д. (Љ.) С. и Д. В. рођ. С. са по 1/2 дијела, а у тачки 2. диспозитива одређено да ти трошкови падају на терет тужиоца као подносиоца захтјева, који је дужан уплатити на рачун тужене у року од 15 дана од дана пријема тог закључка, уз упозорење да ће се у противном поступак по том захтјеву обуставити. Ставом 2. изреке пресуде је обијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан и законит, а тужбеним наводима није доведена у питање правилност оспореног акта, који је донесен у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћења података непокретности катастра земљишта („Службени гласник РС“ број 92/09, у даљем тексту: Закон о накнадама) према којем обавеза плаћања накнаде настаје подношењем захтјева за пружање услуга премјера, коришћења података катастра непокретности и катастра земљишта, а висина накнаде је одређена у складу са Одлуком

о висини накнада за коришћење података и пружање услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове („Службени гласник РС“ број 18/12 и 27/2, у даљем тексту: Одлука о висини накнада). Како је накнада одређена за провођење рјешења о експропријацији, имајући у виду да се ради о одвојеном управном поступку у којем се примјењују одредбе Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник РС“ б/12), код чињенице да РС а ни јединица локалне самоуправе ниједним прописом нису ослобођене плаћања те накнаде, нити је ослобођено Правобранилаштво РС као њихов законски заступник, закључено је да су неосновани тужбени приговори да је тужена била у обавези да по службеној дужности изврши провођење рјешења о експропријацији у смислу члана 73. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ број 12/06, 37/07, 110/08 и 121/10, у даљем тексту: ЗЕ), чему у прилог иде и то да је у тачки 4. рјешења о експропријацији број 21.18/473.1-14/10 од 31.3.2014. године одређено да ће по правоснажности тог рјешења и доказа о исплати накнаде, а по захтјеву једне од странака, на предметним непокретностима Подручна јединица Г. извршити укњижбу права посједа и права власништва у корист тужиоца са 1/1 дијела.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост из разлога садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да се оспорени акт темељи на погрешној примјени Закона о премјеру и катастру Републике Српске, те Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), као и ЗЕ према којем је у члану 73. прописан поступак уписа експроприсаних непокретности у земљишно-књижне евиденције, који закон се у конкретном случају примјењује у смислу члана 3. ЗОУП-а као супсидијарни закон, а који не предвиђа плаћање трошкова за упис експроприсане непокретности, насупрот чему је оспорени акт умјесто на основу ЗЕ донесен на основу Закона о накнадама, чиме је повријеђено начело законитости и начело заштите права странака, јер тужена није водила рачуна о интересу странака и јавном интересу, већ је водила рачуна о свом интересу (наводећи да такса уплаћена на рачун тужене служи за вршење послова предвиђених средњорочним програмом итд.), а код чињенице да је земљишно-књижна евиденција основна дјелатност тужене коју врши по службеној дужности. С тим у вези наглашава да је погрешна тврдња тужене да је тражено пружање услуга наведених у Закону о накнадама, јер је тражен упис посједа непокретности у земљишно-књижне евиденције на основу ЗЕ и диспозитива рјешења о експропријацији, што значи да није тражен извод из земљишно-књижне евиденције нити друга услуга тужене, већ поступање тужене по службеној дужности које се састоји у вођењу земљишно-књижних евиденција са тачним подацима титулара, па је законска обавеза тужене да изврши сопствену одлуку о експропријацији. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи тако да се тужба уважи и оспорени акт поништи, уз упуте туженој да се тужилац не може обавезати на плаћање таксе за упис промјене права власништва. Такође предлаже да се тужена обавезе да му надокнади трошкове управног спора по основу састава тужбе у износу од 870,50 КМ, као и трошкове састављање предметног захтјева у износу од 870,50 КМ, што укупно износи 1.741,00 КМ.

У одговору на захтјев тужена наводи да остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта, који је био предмет оцјене побијаном пресудом.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, по одредбама члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из података списка предмета произилази да је тужилац поднио дана 19.2.2015. године Подручној јединици Г. , захтјев за провођење рјешења о експропријацији број ... од 31.3.2014. године, правоснажног са даном 5.5.2014. године. Закључком од 14.9.2015. године, Подручна јединица Г. је, на основу одредбе члана 4. Закона о накнадама и члана 3. став 1. тачка а) подтачка 12. Одлуке о висини накнада, тужиоцу одредила, у тачки 1. диспозитива закључка, накнаду у износу од 50,00 КМ за пружање услуга за упис промјене посједника на предметним непокретностима уписаним у п.л. број ... к.о. В. као посјед наведених физичких лица, а у тачки 2. диспозитива одредила да ти трошкови падају на терет тужиоца као подносиоца захтјева. Против тог закључка је тужилац изјавио жалбу, која је оспореним актом одбијена као неоснована, а оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о накнадама је прописано да обавеза плаћања накнаде настаје подношењем захтјева за пружање услуга премјера, односно за коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта, а ставом 2. тог члана прописано да висину накнаде из става 1. тог члана у складу са Одлуком о висини накнада, одређује тужена управа, посебним закључком.

Одредбом члана 3. став 1. тачка а) подтачка 12. алинеја 1. Одлуке о висини накнада је одређено да се висина накнаде за пружање услуга утврђује за услуге у поступку одржавања премјера, упис права на непокретностима и упис и брисање хипотеке за упис носиоца права на непокретностима по упису (рјешењу о дозволи уписа, односно спроведеној промјени), тако да износи 50,00 КМ.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о накнадама је прописано да се од плаћања накнаде за коришћење података катастра непокретности ослобађају: по тачкама од а) до ж), републички органи управе, судови односно тужилаштва, научне или образовне установе, страна дипломатска или конзуларна представништва, лица која поклањају своју имовину Б и Х или Р С, или вјерској установи, лица која примају социјалну помоћ, надлежни органи управе јединица локалне самоуправе која је одлуком Владе РС сврстана у изразито неразвијену, и чланови породица палих бораца и ратни војни инвалида до IV категорије, из чега произилази да РС као подносилац захтјева у предметној правној ствари не спада у круг субјеката који су ослобођени плаћања наведене накнаде.

Сходно томе, овај суд налази да је оспореним актом тужене, правилно одбијена жалба тужиоца на првостепени закључак о утврђивању накнаде, коју је тужилац дужан платити за пружање услуга провођења промјене посједника у катастарском операту, по основу провођења рјешења о експропријацији, које разлоге као потпуне и правилне је прихватио нижестепени суд у побијаној пресуди, које такође прихвата и овај суд, јер су потпуни и јасни и у складу са цитираним релевантним одредбама, које су правилно примијењене приликом доношења првостепеног закључка и оспореног акта, као и побијане пресуде.

Како ни други наводи из захтјева нису основани, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог из члана 35. став 2. ЗУС-а, па се на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, предметни захтјев тужиоца одбија.

Одлука о трошковима спора из става 2. изреке ове пресуде се заснива на одредбама члана 49. и 49а. став 1. ЗУС-а, у вези са одредбом члана 397. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/06 и 61/13) који закон се у управном спору примјењује на основу члана 48. ЗУС-а, па будући да је предметни захтјев тужиоца одбијен, сходно томе нема ни право на накнаду трошкова управног спора а и трошкова састава предметног захтјева.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић